

**Arash Eslami:
En flitig poet, författare,
målare och skulptör**

Ahad Ghorbani
Göteborg 2000

Arash Eslami: En flitig poet, författare, målare och skulptör

Att springa tills i morgon

Med varje andning
Spricker jag.
I regn
Jag halveras.
Kroppen stannar kvar
I nuet.
Och jag
Springer
Tills i morgon.
(Ur *Ett namn för livet*)

Vi träffades en eftermiddag i november på kafé Lite. Arash Eslami är mest känd som poet, men tycker att målning och skulptur är ett effektivt medel för honom att uttrycka sig också.

Arash äger charm och intagande älskvardhet. Med sin retoriska briljans och sina goda språkkunskaper ger han ett behagligt intryck. Hans grå mustasch och vårdade långa hår som är knuten med ett band står i samklang med hans vänliga framtoning.

Arashs arbetsinsats är enorm. Han har publicerat bokverk med sin egen finansiering och målat hundratals tavlor och skulpterat tiotals konstnärliga figurer.

– Jag har ingen ordentlig utbildning. Ekonomiska problem har alltid varit ett hinder. För att försörja mig i min barndom gjorde jag allt. Då hade jag alltid den här känslan att någonting finns i mig som inte är tillgängligt. Efter många år upptäckte jag att det var konst. Först när jag kom till Sverige, tillät mig min ekonomiska situation att ägna mig åt konst.

Arash utbildade sig till skulptör och målare på Domen konstskola i Göteborg. Han har fyra diktsamlingar färdiga för publicering och hans enda hinder är det ekonomiska. Ett 500-tal målningar och skulpturer som kan visas upp i utställning, men där är galleriägarnas vägran ett hinder.

– Jag har så många färdiga verk att jag tycker synd om mig själv. Jag har en känsla att svenska galleriägare undviker att träffa oss och se våra verk.

Jag vet inte, efter 20 års vistelse i Sverige, hur jag kan visa mina 500 alster till svenskarna. Det finns ett allmänt förfaringssätt.

Ung tanke är färsk och klar och ser verket, inte de sociala och etniska ursprungen. Men för andra spelar det stor roll varifrån man kommer. Man tittar inte på verket egentligen. Om man ändrar min signatur till svenska Karin och hon tar tavlan med sig till galleriet, ändras deras attityd helt och hållet. Det kan provas empiriskt. Allt annat är viktigare än själva konsten. Kanske var det alltid så. Alla gallerier vägrade att köpa Van Goghs tavlor. I hela sitt liv, med hjälp av sin bror, lyckas han bara att sälja en enda tavla för 400 francs. Hans tavlor säljs för millioner dollar idag. Tyvärr är det påtagligt så. De tillåter inte oss att vara med i leken.

Arash föddes den 15 september 1951 i Hamedan i Iran. Där bodde han tills han fyllde 15. Han är uppväxt i Kermanshah och bodde i Tehran längre fram. När han var liten försökte han alltid att uttrycka sig med konstnärliga medel och visade ett starkt intresse för konst. Men alltid blev han hindrad. 1986 skedde en avgörande förändring i hans liv; han utvandrade till Sverige.

– Nödvändigheten ledde mig till konsten. Från sex års ålder saknade jag en ljus kärna i mig. Jag försökte att komma fram till min förlorade ljuskärna med alla tillgängliga medel genom att bygga och skapa. Först började jag med trä. Min bror var snickare och jag var tvungen att jobba hos honom på snickeriet efter skolan. På ett bröllop såg jag en *tar* (iranskt musikinstrument) och jag kände på mig att jag måste bygga det här instrumentet. Jag hade ingen lust att lära mig att spela det. Jag skulle bygga det. Form och anatomi var tilldragande och är det fortfarande. När mästaren inte var på snickeriet tillverkade jag *tars* kropp. När de upptäckte det, slog de sönder den mot mitt huvud. De skrek 'du får inte det' och undrade 'ska du bli musiker?' När jag tilltalades av något och det började gro i mig mobiliserade man på alla håll för att klippa bort det. Ingenting var tillåtet för barn, bara att tjäna pengar. Jag var alltid ute efter att hitta min förlorade ljuskärna. Första fönstret till den blev poesi. Den är en märklig värld som inte behöver verktyg. Det räcker med penna och papper. Ju mer jag skrev, desto mer lärde jag känna mitt inre. En dag kände jag att jag inte kunde uttrycka mig bara med ord. Jag tillgrep skulptur och måleri. Jag upptäckte färg. Lockelsen i färg var en frihet. Jag befrias med tre element: ord, färg och ämne. De här tre elementen betog mig helt. Tre fönster till mitt inre. Först var de medel att lära känna mitt inre, men till sist blev de mål. Mina lärare är folk, omgivning och liv. Fattigdomen har en negativ och en positiv aspekt. En aspekt som man gör vad som helst för. Fattigdom har inte förlett mig utan den förhärligar mig.

Slutligen är jag mycket nyfiken på skapandetsprocessen:

– Jag är alltid ute efter händelser att kunna hävda min påverkan på dem och leda dem med min aktivitet. Det är en rent mental och emotionell aktivitet. Mina redskap är mina sinnen. Deras förmåga att uppfatta företeelser blir större genom övning och enträgenhet. De är redo att införliva varje avvikelse. T.ex. djur på en trädstam eller djurskuggor som är ren fantasi. I en dikt har jag sagt: 'Här är en molnkos och regngråsparvs promenadplats.' Jag har sett molns rörelse som kornas vandring. Man kan känna det bara i diktens logik. Det finns säkert likheter mellan färg och tyngd, nederbörd och mjölkning, moln och ko. Min sinneskamera tar alltid foto från miljön och lagrar i mitt omedvetna och använder dem senare. Mitt motiv kan vara någons ansikte som speglas i en annans ögon. Eller en kvinna profil i skuggan av passagerarna som rör sig bakom glaset. Eller någon som hastigt passerar en vattenspegel och skapar en bild i det och rör det. Eller att se månens bild i ett barns ögon som dör av hunger i sin mors armar. De här är exempel på objektiva bilder som fås genom övning. Ibland försöker konstnären måla sitt vanvett. En dröm som snabbt försvinner medan sinnet som försöker fånga drömmens innehåll. Ibland tänker man i timmar på drömmen, dess uppkomst och försvinnande och välbehaget som man får genom det. Min observation har ingen gräns. Jag kan använda färg för färgens skull, d.v.s. en sort lek, en femtio årlig mans lek. Jag är försiktig när man slår penslar så de inte skadar duken och färgen inte sprider omkring sig. Faktiskt styras alla aktiviteter omedveten för att inte leder till katastrof. Färgen får inte spillas, duken inte rivas sönder, och någon inte retas. Vad man gör kan göra andra arga. Jag tycker att den enda skillnad mellan en konstnär och en galen är att konstnären kan styra sitt beteenden och i den intensiva höjdpunkten av sin lek kan torka sina penslar och lägga undan tavlan nånstans städa sin ateljé och skynda sig för att inte missa busen eller göra någon annan vardaglig grej. Men en galen eller ett barn tänker sällan på sin miljö. Någon måste hjälpa dem att komma ur sina fantasier. Men konstnären själv kommer ur och passar sina aktiviteter.

Kort sagt, jag är som en fiskare som alltid väntar bredvid floden och har mina sinnens fiskekrokar i den oroliga världen och hoppas att fånga något som uttrycker skönhet och mänsklighet.

(Intervju: 21-11-2000)

Faktaruta:

Född: 15 september 1951

Bor: Göteborg

Familj: Hustru, 3 döttrar 22, 18 och 11.

Utbildning: Domen Konstskola

Poesi:

Nattens småprat. Arash. Stockholm. 1988

Nora. Baran. Stockholm. 1994

Diamant i asken. Utbildningsförlaget. Angered. 1994. (på svenska)

Ett namn för livet. Utbildningsförlaget. Angered. 1995.

Den blå beröringen. Utbildningsförlaget. Angered. 1995.

Roman:

Jordens fem planeter. Utbildningsförlaget. Angered. 1997 och 1999.

Utställning:

Grästorps, 1990

Lidköping, 1990

Göteborg (Börsen) 1991

Oslo, 1993

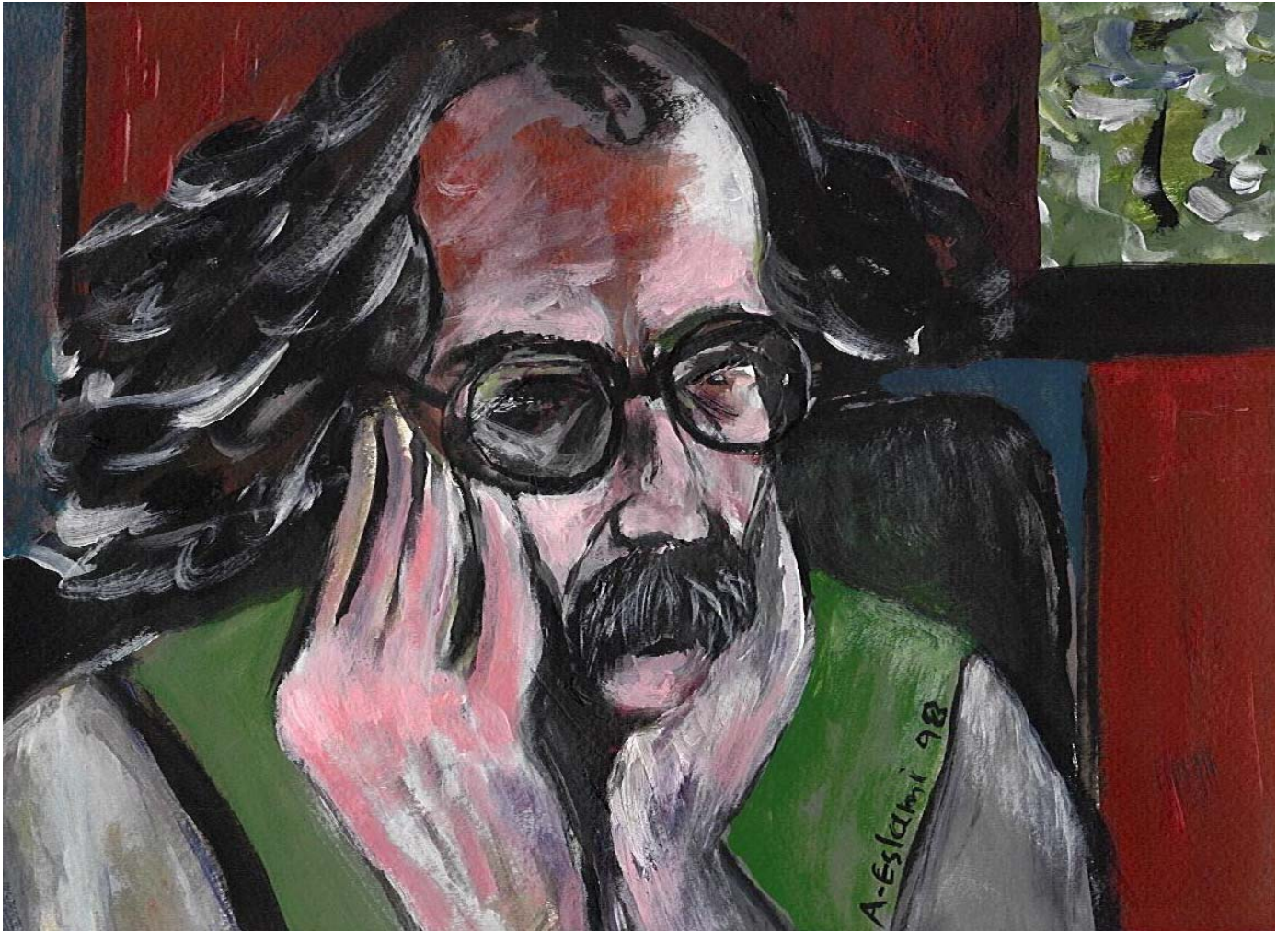
Göteborg, (Stadsbiblioteket) 1997

Berlin, 2000

Reporter och översättning från persiska till svenska: Ahad Ghorbani

Telefon: 073 7009412

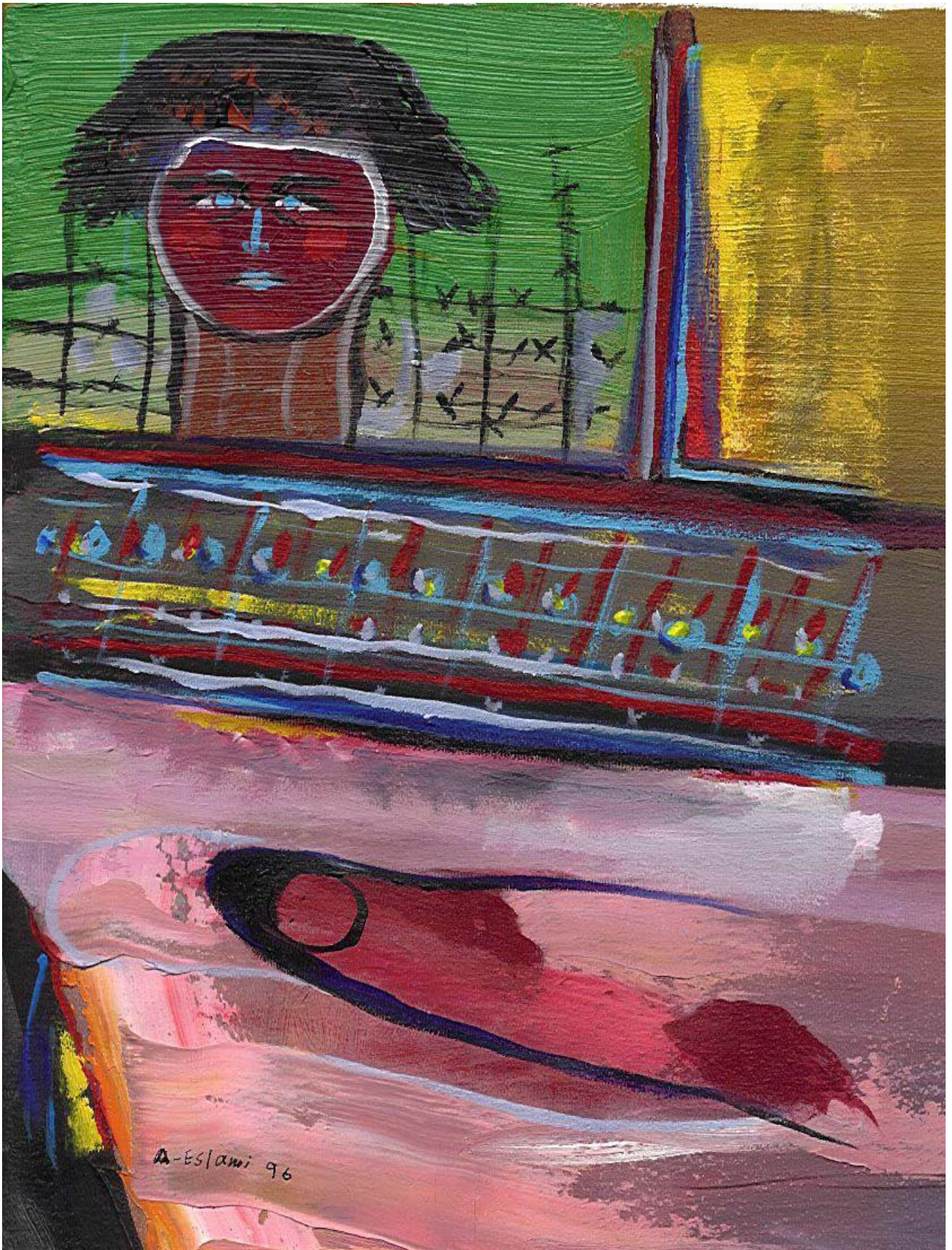
E-mail: Ahad.Ghorbani@gmail.com

Självporträtt, oljemålning på papper (25 cm x 35 cm)

Dödsdans, oljemålning på duk (50 cm x 70 cm)

Exil, oljemålning på papper (22 cm x 30 cm)

Skiss (30 cm x 42 cm)

Skiss (30 cm x 42 cm)

Foto, arbete på ateljé

Skulptör, modell, lera

Skulptör, krig, lera

Form, gips

Form, Pascals gud, metall

